

Wat leren we van door water overgedragen ziektes in rijke westerse landen?

'Safe Drinking Water; Lessons from Recent Outbreaks in Affluent Countries' is een uitgave van IWA over recente door water overgedragen ziektes in rijke, westerse landen. Het 487 pagina's dikke boek heeft als doel een beter begrip en bewustzijn te creëren bij managers, ingenieurs en microbiologen van de factoren die bijdragen aan door water overgedragen ziektes.

Het drinkwater is voor de meeste bewoners van westerse landen veilig. Toch komen ook in deze landen ziektes voor die door water overgedragen worden, meestal als gevolg van een opstapeling van fouten.

Na het lezen van het boek is het belang van een openbare drinkwatervoorziening voor de volksgezondheid weer duidelijk. Aan de hand van vele casestudies, die als doel hebben het creëren van een beter begrip en bewustzijn van de factoren die aan dergelijke ziektes bijdragen, wordt de lezer duidelijk gemaakt dat de oorzaak van zo'n ziekte vaak vermeden had kunnen worden. Daarnaast

blijkt dat we kunnen en moeten leren van de fouten die anderen gemaakt hebben om toekomstige ziektes die via het drinkwater hun weg vinden, te voorkomen.

Het boek is een gedetailleerd naslagwerk. Het bestaat uit een vijftal hoofdstukken. Na een korte introductie wordt in hoofdstuk 2 kort ingegaan op de karakteristieken van specifieke pathogenen (bijvoorbeeld *Giardia lamblia* en *Campylobacter*) die later in het boek genoemd worden als veroorzakers van de door water overgedragen ziektes. In hoofdstuk 3 wordt, wederom kort, ingegaan op de mogelijkheden van zuivering voor verwijdering van pathogenen.

In het volgende hoofdstuk worden 70 uitbraken van ziektes beschreven in chronologische volgorde in de periode 1974 tot en met 2002 in verschillende westerse landen (USA, UK, Zweden, Noorwegen, Denemarken, Finland, Zwitserland, Japan, Australië, Canada en Italië). De eerste case behandelt een uitbraak van gastro enteritis veroorzaakt door *Sigella Sonnei* in 1974 in Richmond Heights in Florida. De laatste case behandelt ook een uitbraak van gastro enteritis door een Norwalk virus (norovirus) in 2002 in Transtrand, Zweden.

De auteurs beschrijven alle ziekte-uitbraken op een gestructureerde wijze waarbij ze telkens een overzicht van het drinkwatersysteem geven en de oorzaken van de uitbraak behandelen. Dit alles illustreren ze rijkelijk met statistische data en plaatjes. Aan drie

Een groep jonge, gepromoveerde water-technologen geeft iedere maand in dit vak-tijdschrift een kritisch oordeel over internationale vakliteratuur op het gebied van water. De groep recensenten bestaat uit de initiatiefnemers Jelle Roorda en Arjen van Nieuwenhuizen én Bas Meijer, Adriaan Mels, Herman Evenblij, Katie Third, Jeroen Langeveld, Jasper Verberk en Michael van der Valk. De nadruk bij de recensies ligt op boeken en rapportages van IWA, AwwaRF en WEF.

Voor meer informatie:

Jelle Roorda (030) 694 35 80 of Arjen van Nieuwenhuizen (0570) 69 73 17.

ziekte-uitbraken wordt veel aandacht besteed, onder andere aan de vermeende uitbraak van *Cryptosporidium* en *Giardia* in Sydney in 1998. In hoofdstuk 5 en 6 worden lessen getrokken uit de vele ziekte-uitbraken en worden aanbevelingen gedaan om nieuwe uitbraken te voorkomen. Bij het lezen van de aanbevelingen is er een hoog 'oh-ja gehalte'. Alle aanbevelingen zijn erg logisch, maar toch blijkt dat dezelfde fouten keer op keer weer gemaakt worden.

Relevantie voor de praktijk

Het grootste deel van het boek bestaat uit de beschrijving van de vele ziekte-uitbraken (bijna 300 bladzijden). Alle afzonderlijke cases zijn goed leesbaar, maar het repetitieve gehalte van de cases is erg hoog. Na het lezen van de eerste tien cases weet je eigenlijk al wat in de volgende cases behandeld gaat worden. Daarnaast behandelt het boek voornamelijk cases uit de Verenigde Staten waar een heel andere zuiveringsfilosofie dan in Nederland toegepast wordt.

Eindoordeel

Het boek 'Safe Drinking Water; Lessons from Recent Outbreaks in Affluent Countries' is een aardig boek waarin op gedetailleerde wijze vele ziekte-uitbraken in westerse landen behandeld worden. De hoofdconclusie van het boek is dat veel geleerd kan worden van fouten van anderen. Het is daarom nuttig de lessen van het boek eens door te lezen. De praktische bruikbaarheid is echter beperkt voor technologen. ◀

Jasper Verberk

'Safe Drinking Water; Lessons from Recent Outbreaks in Affluent Countries' (ISBN: 1 84339 042 6) van Steve en Elizabeth Hruday. IWA Publishing (2004). Voor meer informatie: www.iwapublishing.com.

